

Produkt utanför beslutat sortiment/regelverk - Stöd vid ifyllande av blankett

För att säkerställa en likvärdig bedömning utgår blanketten ifrån världshälsoorganisationens klassifikationssystem ICF med bedömning enligt behovstrappa, samt en bedömning där effekt/nytta och frekvens analyseras.

Det finns fyra olika behovstrappor (aktiviteter i dagliga livet, förflyttning, kommunikation samt vård och behandling). Varje behovstrappa rymmer ett antal trappsteg, som bygger på en princip om prioritering. Generellt prioriteras brukare med stora behov framför brukare med mindre behov. Det innebär att livsuppehållande behov ska tillgodoses före andra behov. Därefter tillgodoser man basfunktioner i hemmet och hjälpmedel för vardagsfunktioner i närområdet. Hjälpmedel för fritid, fritt valda aktiviteter, kan inte förskrivas i Västmanland.

De viktigaste behoven som först ska tillgodoses finns på trappans första steg, de näst viktigaste på andra steget och så vidare.

Beslut angående ansökt produkt fattas av enhetschef på Hjälpmiddelsentrum, i samråd med hjälpmedelskonsulent och förvaltningschef, detta sker i en så kallad ärendegrupp. Ärendegruppen använder de ifyllda kryssen som vägledning i sitt beslut genom att väga samman effekt/nytta och frekvens enligt en vedertagen mall. Detta vägs sedan mot förskrivarens bedömning enligt behovstrappan.

Aktiviteter i dagliga livet

Aktiviteter i dagliga livet (ADL) handlar om aktiviteter som alla människor regelbundet måste utföra för att leva ett självständigt liv. En person ska kunna utföra aktiviteter som att borsta tänderna, planera inköp, handla eller laga mat – oavsett om man klarar att göra det självständigt eller med hjälp av någon annan person. ADL kan även gälla föräldrar med funktionsnedsättning som sköter egna barn.

1. Personlig ADL i hemmet

Personlig ADL (Aktiviteter i dagliga livet) handlar om aktiviteter som alla människor regelbundet utför i sitt hem. Aktiviteterna kan ske självständigt eller med hjälp av någon annan person. Personlig ADL omfattar att: äta och dricka, klä på och av sig, sköta sin personliga hygien, sköta sin övriga kroppsvård samt göra toalettbesök och byta inkontinensartiklar.

2. Instrumentell ADL

Instrumentell ADL (aktiviteter i det dagliga livet) handlar om aktiviteter som alla människor regelbundet utför i sitt hem. En person ska kunna utföra aktiviteterna oavsett om man klarar att göra det självständigt eller med hjälp av någon annan person. ADL kan även gälla föräldrar med funktionsnedsättning som sköter egna barn. Instrumentell ADL omfattar exempelvis: - laga mat, göra inköp, städa, tvätta och sköta barn.

3. ADL för att delta i samhällslivet

Aktiviteten avser personlig och instrumentell ADL för att utöva sitt samhällsansvar, att hälsa på närstående och för att ta del av kultur- och fritidsaktiviteter.

4. ADL för att utföra fritt valda aktiviteter

Förflytta sig

Förflyttning handlar om att kunna röra sig dit man vill. En person ska kunna förflytta sig från en plats till en annan, oavsett om man flyttar sig självständigt eller med hjälp av någon annan person.

1. Ändra och bibehålla kroppsställning

Delaktiviteten avser att personer med grav funktionsnedsättning ska ha möjlighet att ändra kroppsställning för att t.ex. främja cirkulation och andning samt motverka smärta och ledstelhet. Det kan även innebära att kunna bibehålla en liggande eller sittande ställning.

2. Överflyttning

Delaktiviteten avser att göra en överflyttning mellan olika lägen som från t.ex. liggande till sittande, sittande till sittande eller sittande till stående. Överflyttningen kan ske med hjälp av annan person eller självständigt.

3. I bostaden för att utföra dagliga livets aktiviteter

Delaktiviteten avser att förflytta sig inom bostaden.

4. Utanför bostaden för att utföra dagliga livets aktiviteter

Delaktiviteten avser att förflytta sig för att utföra dagliga livets aktiviteter utanför bostaden. Aktiviteter i det dagliga livet, avser de återkommande aktiviteter som rör instrumentell ADL, t ex att göra inköp.

5. För att ta promenader

Delaktiviteten avser att ta promenader i närområdet.

6. För att delta i samhällslivet

Delaktiviteten avser olika sätt att förflytta sig för att utöva sitt samhällsansvar, att kunna hälsa på närstående och att kunna ta del av kultur- och fritidsaktiviteter.

7. För att utföra fritt valda aktiviteter

Kommunicera

Kommunikation handlar om att kunna kommunicera, att ta till sig information och att hantera aktuell utrustning. En person ska till exempel kunna meddela sig/påkalla uppmärksamhet, samtala, telefonera, ta del av olika medieutbud, läsa och skriva för hand eller på dator.

1. Att påkalla uppmärksamhet för att förmedla basala behov

Delaktiviteten omfattar att meddela sig för att få basala behov tillgodosedda, som t.ex. att äta, dricka eller gå på toaletten.

2. Att uttrycka och förmedla vad jag vill

Delaktiviteten avser att aktivt välja mellan olika alternativ och att aktivt uttrycka sin vilja.

3. Att samtala

Delaktiviteten avser att samtala både som avsändare och mottagare. Det kan vara både att prata och lyssna men även att läsa och skriva enkla meddelanden.

4. Att läsa och skriva text, ta del av information i samhället

Delaktiviteten avser att kunna höra, läsa och ta emot större sammanhängande text.

5. Fritt valda aktiviteter

Vård och behandling

Hjälpmedel inom området Vård och behandling utgår från att det är behov, istället för aktivitet, som ska tillgodoseas. Här ryms hjälpmedel som kompenserar vid nedsättning av kroppsfunktioner som andning och cirkulation, behandling av symptom som långvarig smärta och behandlande madrasser vid trycksår och annat som kan behövas efter en medicinsk behandlingsinsats.

1. **Livsuppehållande behov**
2. **Fysiska funktioner**
Hjälpmedel som behövs för behandling av fysiska funktioner som andning, inkontinens, smärta samt sår och cirkulation..
3. **Upprätthålla och förbättra fysiska funktioner**
Hjälpmedel som upprätthåller och förbättrar fysiska funktioner som rörelse, styrka- och balansförmåga.
4. **Fritt valda aktiviteter**

Effekt/Nytta

Bedömning av på vilket sätt hjälpmedlet påverkar brukarens möjligheter till ökad aktivitet, ökad delaktighet eller förbättring av kroppsfunktion.

0	Ingen	Hjälpmedlet ger ingen eller obetydlig förbättring av : - möjlighet till att genomföra och bibehålla aktivitet och att vara delaktig. - kroppsfunktion alternativt möjlighet att bibehålla kroppsfunktion.
1	Mycket Liten	Hjälpmedlet ger mycket liten förbättring av : - möjlighet till att genomföra och bibehålla aktivitet och att vara delaktig. - kroppsfunktion alternativt möjlighet att bibehålla kroppsfunktion.
2	Måttlig	Hjälpmedlet ger en måttlig förbättring av: - möjlighet till att genomföra och bibehålla aktivitet och att vara delaktig. - kroppsfunktion alternativt möjlighet att bibehålla kroppsfunktion.
3	Stor	Hjälpmedlet ger en stor förbättring av: - möjlighet till att genomföra och bibehålla aktivitet och att vara delaktig. - kroppsfunktion alternativt möjlighet att bibehålla kroppsfunktion.
4	Mycket stor	Hjälpmedlet ger personen möjlighet att vara fullständigt aktiv och delaktig i tänkt situation. Hjälpmedlet ger fullständig förbättring av kroppsfunktion alternativt bibehållande av kroppsfunktion.

Exempel på frågor **Effekt /nytta**:

- På vilket sätt skulle hjälpmedlet hjälpa dig?
- Hur mycket lättare blir det att utföra det du tänkt dig om du får hjälpmedlet?
- Vad förväntar du dig för effekt/nytta av hjälpmedlet?
- Hur bra tror/ hoppas du att det ska bli om du.....?

Nyttjandegrad/frekvens

Uppskattad **nyttjandegrad/ frekvens** för hjälpmedlet.

Bedömning av hur ofta brukaren kommer att använda sitt hjälpmedel

0	Extremt sällan Några ggr/år
1	Mycket sällan Någon / några ggr i månaden
2	Sällan Enstaka gång i veckan
3	Ofta Flera gånger i veckan
4	Mycket ofta Dagligen, alltid

Exempel på frågor, **nyttjandegrad/frekvens**

- Hur ofta tror du att du kommer använda hjälpmedlet?
- Kommer det vara olika under olika tider på året?